

**Školitelský posudek práce Lenky Macháčkové:
„Hnízdní biologie a alternativní reprodukční strategie u včel rodu *Anthophora*
(Hymenoptera)“**

Lenka Macháčková přišla jako poslední z trojice tehdy bakalářských studentů, kteří v letošním roce obhajují magisterské diplomové práce. Přiznám se, že jsem se zdráhal ji vzít, protože bylo zřejmé, že se vždy v jednom roce nahromadí několik diplomových prací a bude pak méně času na jejich procházení a korekci. Lence jsem tehdy zadal nelehké téma a také jsem ji na to upozorňoval. Šlo především o vývoj značících metod na bázi vzácných prvků z řady lanthanoidů. Bakalářská práce („Metody individuálního značení jedinců u Apoidea a jejich využití“), která ji na to měla připravit nebyla pro začátek špatná. Něco tomu však chybělo. V průběhu a především v závěru práce na projektu jsem si uvědomil, že zadané téma je opravdu příliš náročné. Lenka Macháčková sice všechny zadané úkoly plnila velmi svědomitě a samostatně, ale tyto úkoly vyžadovaly i značný přísun invence. To jsem se sice snažil doplňovat sám, ale vedlo to spíše k rozmělnění dat, tvorby nových problémů a tím přibývalo i další práce. Lence Macháčkové jsem měl zadat téma se standardní a funkční metodikou, to by pak bylo zpracováno opravdu dobře.

Předložená diplomová práce obsahuje dvě na první pohled nesourodé části, které však v kontextu našeho výzkumu evoluce sociality spolu úzce souvisí. Možná by tento fakt mohl být více zdůrazněn a doufám, že to Lenka úspěšně napraví během obhajoby. Hlavní cíl první části je vytvořit základní popis hnízdního chování včely pelonosky hluchavkové včetně obecného etogramu. Významnou součástí, jak je zmíněno i v názvu práce je zaměření na kleptoparazitizmus (alternativní reprodukční strategie). Prezentované jsou usurpace hnízd, včetně kvantifikace této málo studované životní strategie. Další možnou kleptoparazitickou strategií by mohlo být kukaččí chování, k tomu je však potřeba udělat řadu analýz, z nichž jedna je efektivní značení pylu, který včely nosí do hnízda jako potravu pro potomky. A právě této značící metodě se věnuje druhá část diplomové práce Lenky Macháčkové.

Práce v principu splňuje moje megalomanské představy a obsahuje hodně dat. S analýzou dat jsem vlastně ani v rámci zadání nepočítal, a podle toho jsou formulované i cíle. Všechny cíle byly poměrně slušně splněny a jsou lepší než nakonec vypadá samotný text diplomové práce. Kritické hodnocení nechávám zcela na oponentovi. Jako školitel nejsem s prací studentky Lenky Macháčkové nespokojený. Text vznikl poměrně dlouho a obsehuje části zdařilé a bohužel i méně zdařilé. Snad je to i má vina, protože jsem široký záběr vyžadoval. Neměl to být problém. Lenka skutečně udělala hodně práce, a tak by to mělo být odprezentováno. Předloženou práci proto doporučuji k obhajobě.